

Texte inedite din cărțile autorului

Spicuim:

Despre

„Cine poate oase roade, cine nu nici carne moale”

(Subcapitol-foileton din Ființă și Ființare ala românii)

Oameni buni,

De la păcatele lumești, adică de la bordelurile de dinaintea războiului, cu chefuri pe măsură, la curvele orânduiri, de la un tip de hoție, la un alt tip de hoție, cu alte cuvinte, din una, în alta, am golit sticla cu whisky, iar nouă abia ni se deschisese pofta. Din acel moment, biroul meu nu prea mai era potrivit pentru lălăială, glume proaste, făcute pe seama capitalismului, soacrei și televizorului. În plus, după atâta turnat pe gât și însăilat lumea, când pe față, când pe dos, ni se făcuse foame. Fără a sta pe gânduri, l-am invitat pe procuror la una din cârciumile ceva mai dosite de ochiul trecătorului. Nu a refuzat, chiar dacă mi-a dat de înțeles că închiderea conflictului însemna împăcarea cu milițianul și retragerea plângerii mele făcute în dosarul cu accidentul. Pentru o clipă mi-a trecut prin minte și faptul că magistratul ar fi putut fi și omul securității.

- În definitiv, ce mi-e în gușă și în căpușă! Ce aş mai putea pierde?! Ghița a fost totul! – mi-am zis în gând și mi-am luat toate măsurile ca nu cumva să scap vreuna despre marile realizări, despre vizitele conducătorului iubit și despre cum dusesem, într-o noapte, niște vaci răpciugoase, numai osul și pielea, tocmai la dracu în praznic, pe un câmp, dincolo de Caracal, și adusesem în locul lor niște cai de rasă de la o fermă de cercetare din județul Constanța. Altă dată, și mai și, dar toate la un loc pot creiona o altă poveste, specifică doar nouă, românilor. Nu de alta, dar doar pe-aici se poate!

- Domnule, ca la armată, până se întorc femeile de serviciu de la pension, spălăm noi veceurile! Adică, înțelegeți dumneavoastră, ce și cum?... Ca să nu ne îmburghezim, tovule, am să conduc eu. – i-am zis procurorului după ce am coborât în fața gării și am urcat în mașina personală.

În câteva minute, am ajuns. Șeful restaurantului parcă ne aștepta. Ne-a primit ca pe niște oameni de seamă, apoi ne-a condus într-un separeu.

- Lume bună, lume bună! Luați loc, vă rog, luați loc! Ia să vedem noi, începem cu un courvoisier și ceva ușor, un morunel la grătar, sau o dăm pe clasic? Ciorbă de burtă, ardei iute, ceafă de porc la grătar și...

- Orice, numai courvoisier să fie! Poți să pui și-n ciorbă că-i dă aromă! Mai spre sfârșit, doar cour! Până atunci, niște ouă de pește, cât să ne ungă la burtă și să ne împiociogăm și noi...- a glumit magistratul

- Ciorba, ciorba, zic, să o dregem cu niște smântână și mujdei de usturoi?... – am adăugat și eu.
- Moruneii, evident, după aceea. Iar la ei, un vin alb! Meștere, ceva de cinci stele... ai matale grijă!

- Cunoaștem, tovule, cunoaștem, că doar ne-am școlit, ce dracu?! ...Și grătărelul după aceea sau?!...

- A, nu, nu renunțăm! – i-a zis procurorul. Mă gândeam, însă, la o pârjoală de berbecuț și un vin, sânge de iepure, cât să facem față la „cour”, că doar ne ducem și la...

- Hai, domnule, ce dracu, este, este!... Mă ocup personal! Mărie! – a strigat el după o chelneriță oacheșă, cu talie de viespe, bine sprâncenată, și fustița de o palmă. – Ea e puștoaica mea de nădejde!

- De nădejde să fie, că altfel cum mai construim noi socialismul?! – am glumit eu.

- Comunismul, tovule, comunismul și societatea multilateral dezvoltată! Cum și cu cine? Păi, se poate? Ea o să vă servească, mai întâi, courvoisierul, iar la cerere, și ceva „cour”... Pentru binele poporului și propășirea spre cele mai înalte culmi!

- Meștere, greu al dracului în comunismul ăsta?! – i-a zis magistratul.

- Asta ziceam și eu! –l-a aprobat șeful restaurantului, s-a scărpinat în creștetul capului, apoi a revenit. - E, aș! Prostimea! Se vaietă în proasta de una, de alta, că i s-a lipit burta de șale și că nu mai poate da din cur...

- Asta cu datul din „cour”, ține de pulime. Mi-a zis-o un doctor de la capitală! Om mare! De la universitar... Ce vorbești, domnule, are poporul ăsta niște creiere!... – s-a minunat procurorul.

- Aoleu, iertați, vă rog, uitasem, lângă ouăle ălea de pește, și un creier pane! Azi l-am făcut rost, pentru to`arășul prim... Numai că am și eu clientela mea! Partea m`nealui e partea m`nealui, partea noastră e partea noastră! Bine zic, ce dracu?! Mărie, fi-ți-ar curul al dracu, veniși? Courvoisier!...

- Două pahare, șefu`?... – a întrebat fata, toată un zâmbet.

- E, aș! Trei! Măi, fetițo, este oameni de nădejde, măi! ...Trei pahare și o sticlă! Să punem și noi umărul la construcția comunismului, ce dracu! Vezi, acolo, la mine în fișet! Courvoisier să fie! – a pus-o el la punct pe chelneriță în timp ce a privit șiret spre noi ...Pe mine mă scuzați câteva clipe! Trec pe la bucătărie... Știți, chestii, socoteli! – ne-a zis șeful restaurantului și a plecat.

- Îl crezi? – m-a întrebat procurorul. – Sună la securitate, le dă ălor raportul! Da, mă doare în cot!

- Iar pe mine în „cour”, vorba ăstuia cu restaurantul. Ce-am avut de pierdut, am pierdut, de aci înainte, musai să câștig sau să urc și eu la cer.

- Mda! Aprob din toate punctele cardinale! ...Altfel, să știi că e băiat bun. L-am scăpat de mititica. Lua, de voie, cinci ani! ...Cel puțin! Îl băgaseră ăștia cu ilicitul, pe țevă. Oameni ai dracu, domnule! Nu mai poți mișca nimic în ziua de astăzi!

Câteva clipe mai târziu a venit fata cu băutura. A aranjat paharele glazurate pe masă, a destupat sticla, a turnat în pahare și a agățat de buza lor câte o jumătate de felie de lămâie.

-Aici sunt, la dispoziția dumneavoastră! – ne-a încurajat fata - Imediat vine și gustărica! Mai doriți ceva? - a întrebat ea în timp ce mi-a făcut cu ochiul și l-a periat pe procuror pe umeri.

- Deocamdată, e suficient. Mai spre sfârșit, ceva „cour”... cât să fie tacâmul complet! – a glumit magistratul în același moment în care a prins-o de după mijloc, pipăindu-i ostentativ coapsele.

- Fată bună, domnule șef, fată bună! Șef de gară am vrut să spun...

- Are! Iar dacă are, are! – am aprobat și eu. – Dă țâța la supt unui regiment și tot nu cade lată de oboseală.

- Poftă mare, domnilor! Imediat vin și antreurile! Să se facă bine creierul! – ne-a urat ea și s-a pierdut printre mese, spre bucătărie.

Undeva, spre marginea orașului s-a auzit sirena Uzinei de Aluminiu. Anunța sfârșitul programului de lucru pentru cei din schimbul unu. Urma schimbul doi, apoi trei și iar de la început. Un fel de foc continuu, din când, în când, ceva mai mocnit după miezul nopții. Mai moțăiau și muncitorii, mai moțăiau și sefii... Fără să ne dăm seama, timpul trecuse cum nu se putea de repede. Câteva clipe mai târziu se puteau vedea cei din fabrici forfotind pe lângă magazinele tip alimentară. În condițiile în care nu găseau nimic de-ale gurii, își luau rația de pâine și se lipeau în grupuri, grupuri, de câte o cârciumă ordinară, de cartier, locul în care dădeau pe gât câte un pahar de șliboviță, un fel de rachiu făcut din te miri ce, și beau bere îndoită cu apă și spumată cu dero. Chelnerițele și șefii bodegilor, un fel de demenți puși pe căpătuială! Navetiștii cumpărau cu sticla de pe unde găseau, apoi împărțeau între ei cu paharul, cu ochii în patru, cât să nu se înșele unul pe altul. Forfota se stingea repede. Mai rămâneau, pe ici, pe colo, drojdierii, `telectualii pe la câte o editură, câte o fițuică, locală, a partidului, sau instituțiile culturale ale orașului. Ăștia erau băutori de orice, de la orcine puteau ciupi pe promisiuni de lansare și promovare în marea mocirlă socială.

- Ia te uită, domnule, a venit și colonelul! Putea lipsi marte din post?! Evident că nu...— a sesizat procurorul, privind spre intrarea în sala de mese a restaurantului. — Gata, colega, gata programul? — l-a întrebat pe ofițer înainte de a se așeza și el într-un alt separeu.

- Gata, gata pe ziua de astăzi, numai că noi, după cum știi, rămânem pe baricade zi și noapte. Dușmanul urmărește și poate să atace...— i-a răspuns cel în haină militară înainte de a-și agăța șapca într-un cuier și a-și desface, la gât, copca vestonului.

- Domn` general, ia zii, domnule, cam pe la ce oră te faci turtă și de când nu ai mai ajuns treaz acasă?

- Pardon, monșér! Deocamdată, colonel... — a ocolit el răspunsul.

- Lasă, domnule, că pe `mneata, dacă dai, pardon, ortul popii, imediat te avansează partidul în grad! E, când și de când?

- Păi, dracu mai știe?! Cu atâtea pe cap, numai la asta nu am ținut contul...- s-a eschivat iarăși ofițerul.

- Așa ziceam și eu, oameni ocupați, cum suntem, cu problemele statului, mai și uităm! Auzi, dar în timpul ăsta, cât timp nu prea ai mai dat pe acasă treaz, pe doamna dumitale cine a mai f...te?

- Ca și pe-a dumatăle, ăia de la contrainformații, că ei n-are voie să bea și ăia de linge... știi dumneata ce, de la garnizoană... De asta ți-era?! – a răspuns el prompt, ca și cum primise informația o secundă mai înainte, din cel puțin trei surse.

- Al dracu nenorocit! – mi-a șoptit mie procurorul. – Un analfabet! Nu tu Academie militară, nu tu studii universitare!... Făcut ofițer la apelul de seară, apoi avansat în grad, la câte o chelmeză de specializare. Ca să vezi, colonel, șef de garnizoană, cu o traistă de bani pe lună și doarme din picioare mai ceva decât o gloabă?! Eu aș desființa armata asta. Se cheltuie de aiurea banii. ...Și aș înființa una de mercenari! Apoi i-aș trimite, până la vreun eventual război, să lupte cu muștele și țânțarii din Deltă și Balta Brăilei! Mda! – s-a aprobat singur, apoi a reluat. Așa gândema și eu, domn` general Norocul nostru cu ăia despre care ai zis! Oameni de bine, domn` colonel, oameni de bine! E, asta e! Până una, alta, poftă bună! – s-a amuzat magistratul rânjind.

Rând pe rând, au sosit cele comandate. Am mâncat și berbecuțul, am băut și vin roșu, ne-am îndulcit și cu câte o clătită aromată cu dulceață de trandafir, am ciupit, pe rând, chelnerița de cur, eu am achitat consumația, apoi ne-am despărțit. Procurorul a chemat un taxi și s-a făcut nevăzut. În zilele următoare, am auzit că, în seara aceea a ajuns acasă spre dimineața următoare, când și-a luat geanta cu dosare și a dispărut ca măgarul în ceață. Eu, deși abia mă țineam pe picioare, m-am urcat în mașină și, fără a sta pe gânduri, am plecat spre Craiova. Nu am apucat însă să trec podul peste Olt și m-a oprit miliția.

- Plotonier major ,... actele la control!

- Tovarășu`, dumneata altceva n-ai de făcut? Mă grăbesc! În plus, am avut o zi grea... Discuții cu procuratura, cu Măria sa...

- Duhniți a cârciumă, sunt sigur că ați consumat alcool!

- Eu? Ciorbă de burtă și ardei iute! Că o fi pus chelnerița ceva vrăjeală în ea, asta e altceva... Da` eu nu!

- Vă rog, actele, și coborâți de la volan! Unde lucrați?

- Domn` șef, hai, domnule, ce dracu, că ne înțelegem noi cumva! Aci, șef de gară la Slatina...

- Actele, cheile mașinii și coborâți de la volan! Sunteți un pericol public! – a repetat milițianul și a chemat în ajutor un alt echipaj de la circulație.

În câteva minute a sosit. Plutonierul și colegii săi m-au pus să suflu în fiolă, mi-au întocmit un proces verbal, pe care, desigur, nu l-am semnat, apoi m-au urcat în masina poliției și m-au dus la gară. Tot acolo au adus și mașina personală, însă cheile, permisul și actele mașinii le-au luat cu ei. Amortit din cauza alcoolului, doar le-am mai putut bate obrazul, după care am urcat scările spre birou. În spatele acestuia, aveam o încăpere ascunsă cu un pat, în care puteam dormi, în condiții de muncă prelungită. M-am întins pe el. În dimineața următoare, când mi-am amintit că miliția mi-a luat permisul de conducere și cheile de la mașină, am luat-o razna. Am sunat la circulație, dar nu mi-a răspuns nimeni. Abia când a venit secretara, m-am mai liniștit.

- Trebuie să fie o soluție! – mi-a zis ea. – Să vină tovarășul prim și vedem cum facem. Până atunci, uitați-vă peste mapă și semnați documentele, că la cele de ieri se adună altele și tot așa, după care n-o mai scoatem la capăt!

Am răsfoit corespondența, am semnat ce era de semnat, iar la orele zece eram deja la ușa Primului Secretar.

-Ia să vedem noi cu ce putem ajuta? – m-a întrebat zâmbind, ca și cum ar fi știut ce mi se întâmplase.

După ce m-am plâns eu ca o babă beată, Primul Secretar i-a solicitat secretarei să cheme la el pe șeful de la circulație. O idee mai târziu, ofițerul s-a și prezentat.

-Măi, tovarășul, am lângă mine un om de nădejde, șeful gării din Slatina. Zice că aseară, un om de-al tău, un plutonier, i-a luat permisul de conducere? Ai idee ce s-a întâmplat?

- Tovarășul prim, din câte scrie în raport, dumnealui era băut, a suflat în fiolă și s-a înverzit.

- Da? Dar de unde știu eu că omului tău nu i s-a părut? Apoi, omul mai și bea! V-am mai spus să vă uitați și voi la cel ce vă stă în față și să nu dați, una, două, cu bâta în baltă! Ce s-o mai lungim?!Tovarășul, ai o jumătate de ceas să-i dai permisul înapoi. Apoi, cheile, actele, tot ce i-ați luat! Înțeleș?

- Înțeleș, tovarășul prim, înțeleș!

- Te așteptăm!

- Domnule, ce înseamnă să fii mare?!

- Asta e! Cine poate oase roade, cine nu, nici carne moale! Dar... Dar zic, orice naș își are nașul! Prin urmare, în cazul dumitale, la mijloc stă o chestiune pe care trebuie să o respecti. Uite cum facem! Te împaci cu milițianul, mai bei un courvoisier cu procurorul... Băiat bun! Putea să te și tăbăcească, dar grija partidului pentru om... În felul ăsta cad și eu la pace cu unul de la securitate. Domnule șef, trebuie să pricepi că ăla care a comis accidentul e protejat! Nimic mai mult! Iar cu securitatea nu te joci nici dumneata, nici eu. Așa că, retragerea din dosar! Lasă justiția să-și facă treaba! Că știe ea ce e de făcut... Înțeles!

- Înțeles, tovarășul prim, înțeles! După câte văd, se ascute lupta de clasă, iar eu am un copil de crescut! Trăiți, am înțeles

.....***.....

Despre

Gânduri, voie bună și iar gânduri

(Subcapitol din Ființă și Ființare ala români)

Dragii mei,

Gândind la vina de a fi vinovat, nu de puține ori, am avut senzația că trec eu pe lângă mine, că mă întâlnesc eu cu mine și că în permanență ceva nu ar fi tocmai în regulă. Umblu uneori cu capul plecat, alteori revoltat, cum ar fi zis moș Gheorghe „plin de draci”, în anume situații mă văd pus sub semnul întrebării chiar de propria-mi istorie, o istorie a omului căzut din primordii, ce vrea, totuși, să ființeze. În zilele mai bune, mă trezesc, mai spre seară, luat la întrebări de un alt mine. „Nici astăzi nu ai făcut cine știe ce, pentru a fi și tu, adică eu, om în lume?!” Ridic din umeri... „Și atunci, de ce mai vrei și un alt mâine?!” Niciun răspuns. Nici istoria, una a vărsărilor de sânge, ce-mi curge prin vene, nu-mi spune cine știe ce. Doar pe ici, pe colo, abureli. ...Că mai pe la -nceputuri, mai fără minte, s-a întâmplat să ucid parte din sângele meu, adică să-l ucid pe Abel... Fraticid, dintr-un fel de aroganță, cât să arăt stăpânului că eu sunt eu și nimeni, altul ca mine. Măcar dacă aș fi înțeles că atunci am omorât un om, tot ar fi fost bine. Probabil s-ar fi stins în mine pofta de a ucide! Dar eu nu și nu, mai ales că pentru fapta mea, Prea Bunul doar m-a certat. „Merge și așa!” – mi-am zis în timp ce, de-a lungul anilor, m-am complăcut în aceleași nemernicii în care am amestecat, cu poftă și mare tam-tam, plăcerile carnale. În consecință, până la incest, numai o palmă! Toată Sodoma și toată Gomora știa! Nu este cazul

să redesciu drumul deja petrecut! Îl intuiești. Ca să mai scurtăm, una peste alta, m-am târât, ca om, prin vremuri, cu hâra și pâra, tocmai de atunci de când am simțit gustul averii, al banului, gustul puterii și al sângelui vărsat. Iar acum, desigur, de câte ori mă poticnesc pe drumul vieții, mă tot întreb: „cine sunt eu?” Ce să mai zic? Încurcate și ițele, și mersul suveicii printre vremuri. ...Dar pentru că tot mi-a fost dat graiul și odată cu el puterea de a povesti și a mă lăsa povestit, am să spun, cândva, nepoților, ceva de genul: pe atunci, în societatea multilateral dezvoltată, propaganda tot bătea apa în piuă cu Omul nou! Omul nou, după Omul cu voință de putere, după Supraomul unei alte perioade istorice. Prin urmare, Supraomul, dincolo de perspectivele moralei, tot o frământare a minții umane, după context și interes, pe ici, pe colo, intoxicată de pucioasa arsă, ce a invadat, la vreme de restriște, nu doar Sodoma sau Gomora, ci întreg pământul. Eu, supraomul, om nou?! Sens fără de sens! Un fel de aiureală pentru justificarea ființării de-aiurea, câtă vreme în mine nu stăruie nimic din atitudinea pentru semeni, pentru binele tuturor, nimic din cele ce au devenit morală pentru întreaga omenire! Prin urmare, omul nou, o reformulare și un picior în dos, pentru pasul înainte, prin propria noastră, repet, vărsare de sânge. Apoi, am să mai spun că, în urmă cu două mii de ani, mi-am ratat întoarcerea la ceea ce am fost lăsat să fiu. Și asta pentru că iubirea aproapelui nu e de colea, nu e un fel de strâns în brațe sau un alt fel de a spune că „am încălecat pe o șa și v-am spus povestea așa!” Nu! La fel și cu iubirea de Dumnezeu. Dar dacă tot nu sunt capabil de iubire, ce m-a împiedicat în a-mi prețui pe cel de lângă mine? Ce mă împiedică să dau „Cezarului ce e al Cezarului și lui Dumnezeu ce e al lui Dumnezeu”? Nimic, în afara închipuirilor țâșnite dintr-o frica interioară, pusă în mișcare de instinctul de conservare, la care aş adăuga aroganța și egoismul în a viețui.

Prin urmare, eu cu mine, într-un permanent război, apoi la fel cu semenii, și vreau să fiu cât măcar să devin nemuritor?! Aiurea! Totuși, chiar și în aceste condiții de ratare fără vreun fel de întoarcere, privind în jur, în timpurile mele, văd cum filosofi ai viitorului vorbesc despre omul veacurilor. Știința, ce-i drept, a ajuns la momentul în care poate schimba, când inima sau ficatul, când o mână, când un picior. Operațiile pe creier sunt un fleac, iar de aici și până a pune capul unuia pe trupul altuia, nu mai e decât un pas. Dacă nu deja o fi fost făcut?! Altfel spus, omul, în viitor, va putea fi reparat și repus în circuitul existenței. Cum rămâne cu rațiunea de a fi, cum va rămâne cu sufletul, cu toată partea de sensibil și subiectiv a lui? Cum rămâne, din aceste ultime perspective, cu repunerea corectă a sa pe linia vieții? Gânditorii în ale științei sunt încrezători. Eu?! Mă îndoiesc, însă când iau în calcul ideea conform căreia aş putea fi parte a un posibil experiment la nivel planetar, muțesc. Iar de aici și substanța tăcerii. Mă rog, sunt multe de gândit și regândit— mi-am zis în una din serile când căutam în adâncurile ființei, alți cai verzi pe pereți, diferiți de cei ce ni-i flutura sub nas comunismul, chiar și în anul de grație, 1989, când întregul bloc din răsărit, și nu numai, trosnea din toate încheieturile.

Îmi așteptam fiica să se întoarcă dintr-o scurtă vacanță, plănuiind un fel de chef pentru a sărbători succesul ei de la facultate și pentru a mai uita câte ceva din toate cele ce îmi fuseseră date să le întâmpin. Locația era ca și găsită, invitații, la fel. Băutură, slavă domnului, cu toată criza, mai pe sub mână, dar, la ordin, putea curge gârlă... Niște lăutari, iar de aici, distracție pe măsură. Imediat după sosirea fetei de la mare, am și căzut de acord asupra a tot ceea ce gândeam să pun, de unul singur, la cale. În ziua cu pricina, la un sfârșit de săptămână, ea și colegii săi au ajuns de la Turnu Severin, în Slatina, cu un microbuz plin ochi, tot într-un cântec. Au coborât în fața restaurantului, apoi am intrat cu toți, într-un demisol, un fel de cramă amenajată pentru petreceri private, departe de ochii lumii. După principiu: „la plăcinte înainte, la război, înapoi” sau „azi pe cine mai bem, pe cine mai f...tem?”, primul care a intrat pe ușă, după noi, a fost procurorul, după el tovul de la circulație, apoi, unul după altul, activiștii de pe la județeană de partid și o parte din colegi. Pe colonel, șeful garnizoanei, îmbujorat nevoie mare, semn că turnase în el ceva tărie, l-am găsit deja la datorie.

- Trăiți, sărut mâinile, trăiți! – am salutat eu, militărește, când m-am apropiat de masa lui.

- Trăiți! Monșer, să-ți prezint noua ordonanță... Doamna e angajată la mine la popotă, pe post de secretară. Secretară personală, mă înțelege! Îmi toarnă în pahar, mă gâdilă în ceafă, iar, după context, și mai jos, mai ales când mi se apleacă. Vezi ce vremuri?! Pot spune, chiar de o scârbă totală! Greu să stea tot timpul băț! `Mneata, tot singur, tot singur?

- Tot! - am ridicat eu, nedumerit, din umeri.

- Ptiu, drace! Mai ceva decât cuminenia pământului!

- Așa ziceam și eu.

- Musai și varianta masculină! ...Numai că Brâncuși a murit la Paris! Cine știe, s-o fi născut un altul! Auzi, dar când ți se pune de un frământat de buci, precum coca de pâine în postavă, ce faci?

- ...Planuri cincinale! – am glumit eu, cumva, jenat.

- Rău! Partidul pune preț pe nivelul ridicat și pe înaintarea lui pe cele mai înalte culmi... Ce dracu, domnule, colcăie orașul de p..zde, iar dumneata te ții de realizări mărețe. Dă-te încoa, pune mâna la doamna, și vezi cum arde, că poate ai uitat!

- Domn` colonel, nu se cade, ne aude procuroru`, ăștia cu partidul!

- Lasă-l, domnule! Țăstăia, nu-l vezi, îi curg balele... Cine mai știe între ce craci o mai fi înnoptat? Dar nici cu doamna lui nu mi-e teamă! Era în tandrețuri cu... Mă rog, mai pe la două, în noaptea trecută, veneam cu secretara dinspre cazarmă. Se descurcă femeia! Și apoi, de ce ar răbda?! E, asta e! Băi, domn șef, dă-le în mă-sa! Vodcă, să vină vodca! Că femeile curg gârlă!...- a strigat el după un chelner, cu ochii pironiți pe lăutari.

- Comandasem și niște Courvoisier! Nu vă incită?

- E, cum nu, dar am. Uită-te ce cour..., la madam?! Poate procurorul, că ăsta, deocamdată, văd că are doar apă în pahar!

- Domn` procuror, va salută generalul, cică face cinste! Courvoisier sau vodcă?

- Uite, al dracului! Pe amândouă, părinte, pe amândouă! Dar ține minte, când o da ăsta de băut, vine sfârșitul! Auzi, domn` general, pe doamna dumitale, cât stăm noi pe-acî, prin cârciumi, cine o mai f..te?

- Domnule, cu justiția nu e bine să te pui rău, una, două, te dă în penal, dar ți-am mai spus și altă dată și alaltăieri... Ce Dumnezeu, nu mai ai nici gram de ținere de minte! Cour...voisier-ul, bată-l vina! Ca și pe-a dumitale, ăia de la contrainformații. Vezi că ieri, cam pe la două, trei, de dimineața, doamna era în tandrețuri.

- Taci, dragă, bagi omul la bănuiele! Au, cine vorbește?! – l-a înghioldit femeia ce-l însoțea pe colonel.

- Ho, fă! ...Că așa ne tachinăm noi... Auzi, o pusese unul capră, cu capul spre geam, și dăi și luptă...

- Ce știi dumneata? Julieta în persoană! Așa mă așteaptă ea, sărăcuța, cu ochii în lacrimi, până spre zorii dimineții. Drăgăstoasă, nu-ți mai spun! O minune de femeie! Cert e că eu muncesc de mă găsesc toți dracii! Foametea! Nu mai are sulimea ce mânca! Au crescut infracțiunile! Se fură al dracului!

- E, asta nu e bine! Cât timp mai... și alții, mă înțelegi dumneata, nouă ni se micșorează porția! Așa că, datoria înainte de toate! La pușcărie cu ei, dă-i în mă-sa! Noi să avem ce f..te și ce mânca! Zic bine, coana mea?

- Parol, mon general! ...Însă mai bine ar cânta muzica!

- Păi, da, numai că..., nu-i vezi, încă sunt la pipăit, nu s-au stabilit care cu care! ...Hopa și miliția! Băi, tovarășe, ce m-au uitat ăștia pe mine la garnizoană, dar și pe tine la miliție! Auzisem că ai murit, de atâta cetit, pe la niște cursuri de promovare! Să nu te avanseze careva înaintea mea, că-i mare belea! Pun garnizoana în poziție de asalt și te-am terminat!

- Lasă, dragă, omul să-și tragă sufletul, să-i tihnească și lui măcar în seara asta!

- Ho, fă, ce dracu! Că glumeam... Să trăiești, colega, să trăiești! Ia loc, ia loc! O tărie, ceva, crivăț dinspre Laica?

- Bă, voi, ăștia ai lui Ivan Turbincă, vodca și iar vodca! Lumea bună, ehe... Io-te colea, Whisky!

- Bravo, colega, bravo! Iar ai dat iama prin vamă?! Trimit ăia de afară medicament pentru doctori, pentru ăia ce trag să moară, iar tu omori mortul pentru a nu știu câta oară! Bravo! Tovul de la secu știe? Apropo, în seara asta, cine ne face raportul?

- Ehe, știința a avansat! Ori crezi că ei mai sunt ca soldații tăi, cu radio-stația în spinare?! Ce dracu, domnule!

- O fi și cum spui, că prea o zici din suflet! Te-ascultă ăștia și noaptea în pat când sforăi! De-asta, procurorul, ăsta de colea, de la justiție, nu doarme, la el, în pat. Băiat deștept! Stă camuflat, între buci și craci, și uite, al dracului, cum păcălește securitatea!

- Domn` comandant, gata, că ne ia seama lumea! Apoi vezi că vin chelnerițele cu gustările... Mi-a zis mie unul, că ăstea, unele, nu toate, ar avea microfoane și la p...dă! Auzi, da să nu mai spui la nimeni, pe doamna ai dat-o la puricat, înainte de a veni cu ea aici? Mai pe scurt, i-ai verificat măcar chiloții, că de restul am înțeles că se ocupă alții...Ce să faci?! Vodca își spune cuvântul! – i-a șoptit șeful miliției, la ureche.

- Vodca, pe dracu, grija pentru om și liniștea patriei! Adevărul e că și eu muncesc de îmi sar ochii! – i-a răspuns colonelul pironit spre talia femeii. O fi vreuna! Da, o verific, fir-ar ea a dracu! Atât i-ar trebui, că o împușc! - și-a zis, ca pentru sine, în vreme ce și-a umplut paharul gata să dea peste el.

- Sete mare, sete mare! Tot înainte, tovarăși! – i-am îndemnat eu ciocnind paharul cu fiecare în parte, după ce am tras cu urechea la cele îndrugate. O clipă mai târziu, am făcut semn lăutarilor să înceapă cântatul.

- „Și-am zis verde sălcioară/Mărie și Mărioară/Mărie și Mărioară/Ia un par de mă omoară/Parul sa fie de plop/Să nu mă omori de tot (mai)/Mărie și Mărioară/Ia un par de mă omoară”...

- Madam, i-auzi ce zice milițianul, chiloții la verificat! – Cică ai putea avea în ei tehnică de ascultat?! Să aud!

- Mon general, ți-ai băut mințile? M-ai luat cu dumneata să-ți torn în pahar, nu să-ți dau... Păi, se poate?! Ce Dumnezeu, ia ascultă!

- „...Că de trei zile zac în boală?Și nu-mi zice nimeni „scoală”/De trei zile zac în boală/Și nu-mi zice nimeni „scoală”/ Dar de-i zice dumneata/M-ar mai trage inima/Dar de-i zice dumneata/M-ar mai trage inima (mai)”

M-a bufnit râsul. Atmosfera se încinsese. În salonul în care mă aflam, peste tot voie bună. Am intrat și în cel de alături unde se zbănțuiau tineri. Mi s-a părut și acolo că totul era în regulă. Fică-mea m-a văzut, mi-a zâmbit și făcut cu mâna. Am plecat. Simțeam nevoia de a merge la wc. Am urcat scările. La parter, din greșeală, am intrat la toaleta femeilor. În holul ei, tot capră, una din colegele fetei mele. Se admira în oglindă, în timp ce unul o făcea pe la spate. Am închis rușinat. Ei și-au văzut mai departe de treabă. Întors la subsol, am dus prima sticlă ce mi-a ieșit în drum la gură și nu m-am oprit până ce nu am terminat-o.

- Ptiu, fira-ar dracului, ce viață! – m-am cutremurat eu și în mine și parcă pe întregul meu pământ și în cerul de deasupra-mi.

Spre dimineață, întors acasă, iar am căzut pe gânduri, iar m-am întâlnit cu mine și iar conflicte. Eu cu eu în primul rând, apoi, cu Dumnezeu, cu noua generație, cu lumea, cu politicul...

.....***.....

Exproprierea

Sau înscrierea în c.a.p.-eu

(fragment din romanul „Pe apa sâmbetei”)

– Ceva... s-a făcut și se mai face. Cum să zic ?! Am adunat satul și-am dat vestea.

– Lasă palavrele ! Fapte concrete vrem ! Câți s-au înscris, câți nu vor să se înscrie ?
beci.

– Auzi, Pandele, te văietai de clientelă ? Îți era că pleci cu duba goală. Umflă-i, ce mai stai ! – au vorbit între ei cei veniți.

Prost, chiar foarte prost ! – s-au arătat, dezamăgiți, activiștii.

– Ce să facem, tovarășe ? Dacă ne dați o mână de ajutor... – a început, lingușitor, primarul. Hârtiile sunt făcute, numai să..., să pună degetul, dar, ai dracu, nu vor !

– Or să prea vrea ! Ursul nu joacă de bună voie ! Asta ai uitat ?

Șeful a făcut câțiva pași prin încăpere, gânditor, apoi a strigat la jandarm :

– Ordin, tovarășe șef !

– Ia primele zece case și adu aici din fiecare casă câte un om ! Să văd ce-au de zis, zice-le-ar popa la cap ! Tu pune într-un lighean apă caldă și leșie ! – a dat dispoziție primarului. Rubleo, tu scoate trusa să avem totul la îndemână ! – i-a ordonat și unuia din colaboratori.

Între timp, jandarmii își făcuseră datoria și aduseseră oamenii.

Tristețea și întunericul, perdelele învechite, dușumeaua jilavă înjghebau încăperea tristă ce aștepta sărmanii oameni. Aburii, deasupra ligheanului, împrăștiu o putoare greu de suportat. Ușa s-a deschis. Primul în încăpere a fost Leancă. Un bătrân cocoșat, cu haine zdrențuite, numai petice, cu opinci și obiele ponosite. Ochii lui împăienjeniți, sub sprâncenele stufoase, căutau înspăimântați un loc de scăpare.

– Cum te cheamă, bă tăgârță ? – s-a răstit tovarășul la el, și, în scârbă, a scuipat într-un colț, după ușă.

– A ? – abia a putut zice Leancă, aplecând urechea.

– Țsta om e, sau corcitură de măgar cu catâr ?! Văd că, în loc să vorbească, mârâie, hârâie, dracu să-l ia !

– Nu prea aude, șefule ! – i-a răspuns Cercelaru. Pandele a țipat către Leancă încât au auzit și cei ce erau afară, apoi i-a repezit și o cizmă în c...

– Cum te cheamă ?

– Leancă ! – a răspuns, și, săracul, de frică, a scăpat o b...

– Leancă și mai cum ?

– Leancă ș-atât ! Dumnezeu să mă ierte !

– Pământ ai ?

– N-am ! Dumnealui știe ! Sunt sărac, domnule !

– Minți, hodorogul dracu ce ești ! Din ce trăiești ? Mănânci coji de copac ?

– Mămăligă, de pe unde apuc și eu, Doamne, iartă-mă !

– Care va să zică, milog ? l-a repezit Rublea și i-a înmuiat degetul în cerneală, apoi l-a pus pe hârtie.

– Ieși, neghiobul dracului !

Rublea a rânjit de parcă ar fi făcut cine știe ce ispravă, apoi, îngâmfat, a cerut jandarmului să intre următorul. Al doilea a fost Gogu lui Guiț. Abia a putut să intre. Era înțepenit pe o parte, de la mijloc în sus, cu cap cu tot.

– Aoleo..., șefu'..., aici a tunat și i-a adunat ! Numai unul și unul vezi ! – s-a văicărit Rublea în

timp ce a făcut câțiva pași spre Gogu.

– Stai, bă, drept în fața tovarășului și scoate căciula din cap, nesimțitule !

– Eu aş sta, dar nu prea pot. Vezi dumneata ?! M-a prins iarna fără lemne de foc !

– Furi, ai ?! Hoț, deci ! Furi de la stat !

– Ba să-mi fie cu iertare ! Am luat din salcâmii mei de pe coastă ! Am acolo un pâlc de pădurice !

– Ai, după cum spui ?! Ei, bine, n-o să mai ai ! O înscrii la colectiv !

– Uite ce, domnule, cu colectivizarea asta : m-am gândit și răzgândit ! Eu n-am ce face cu ea ! Nu-mi trebuie ! Cine vrea e treaba lui, eu...

– Uită-te, al dracu ! Auzi, gândește ! Pandeale, fă-i un pic clăbuci la cap, să-l mai limpezim ! N-auzi ?!

I s-a pus funingine pe creier de-atâta gândire !

Rublea l-a luat de după ceafă și l-a înmuiat cu capul în lighean. Pandeale i-a îmbârligat părul. Când a încercat Gogu să se ridice, șeful i-a aruncat o mână cu sare în ochi. De usturimi, a început să geamă. Nu l-a ascultat însă nimeni. Între timp, Pandeale îi mânjise cu o pană de găscă muiată în cerneală, vârful nasului, și-i lipise de el hârtia de înscriere.

– Și mai ziceți că nu vrea ?! Vedeți cum pune singur degetul ?

Când s-a dezmeticit Gogu și a vrut să-și aranjeze părul, i-au dat o țesală de vaci.

– Ieși, nespălatule !

– Ești mare, domnule ! Deșteaptă treabă cu spălatul și cu sarea ! Asta nu mi-ar fi trecut prin cap ! – i-a lăudat Cercelaru pe mai marii lui, însărcinați cu colectivizarea.

Lui Guiț i-au dat lacrimile de usturimi. Cei din curte însă, când l-au văzut albăstrit, l-au luat în râs :

– Unde ai băgat, maică, nasul ?

– În cur la ăștia ! La dracu ! Stați că vedeți voi când vă vine rândul !

– Următorul ! – a strigat jandarmul.

Din cei ce stăteau afară nu mai îndrăznea să intre niciunul. Se îmbrânceau unul pe altul. Până la urmă, au înghesuit pe ușă o biată bătrână.

– Numele, femeie ?!

– Ce e ăla ? N-am nimic ! – le-a răspuns femeia.

– Cum te cheamă, maică ? – a urlat Pandeale, cel mai priceput în chestiunile cu urlatul și iar s-a plâns șefului :

– Auzi, tovarășe, ăștia toți sunt loviți cu leuca ! Nu mai e unul de Doamne-ajută !

– Aaa... ! Bată-vă să vă bată ! Ce să fac, mamă ? De unde să știu eu ce vreți ?

– Lasă cleanța și răspunde !

– Stanca, Stanca lui Ciupag, mamă ! Ăla de-i tremură capul din gât ! Îl știe dumnealui, dom' primar.

– Zii, câte oi, capre, vaci, pământ și alte alea ai pe acasă ?

– Auziți dumneavoastră ? Eu am fost săracă de când m-a făcut mama și săracă o să mor ! N-am nimic al meu ! Ce este... e al omului și-al soacră-mii, bat-o sfântul s-o bată ! N-ar trebui să zic așa, că e moartă !

– Îți înscrii averea în colectiv ?

– Ce să fac, mamă ?! Păi, eu de înscris sunt ? Și-apoi nu e averea mea ! Vreți să mă audă cumva aia din groapă ? Odată se sucește în tron și se face moroi, de mă trezesc noaptea cu ea în pat. Ce știi dumneata ? N-ai văzut-o când a murit ? Au, Doamne, asta mi-ar trebui ! Uite cum tremură carnea pe mine, numai când mă gândesc !

– Înseamn-o, bă, nu vezi că toacă ceva mai decât melița, dar de scos nu scoți nimic de la ea !

Pandele i-a dat cu pana pe vârful nasului, i-a lipit hârtia și, înfuriat, i-a zis :

– Ieși de-aici, hoască ce ești ! Numai încurci lumea !

– Ies, mamă, ies, dar de ce vă bateți joc de mine ? Îmi dați cu albăstreală să zică lumea că v-am dat cu nasul în... ?!

– Asta e împotriva turbării ! Nu vezi cum bânuie ?

– Văd, cum să nu văd ! Turbarea bată-vă să vă bată ! – a blestemat femeia.

La ieșire, au întâmpinat-o cei de afară.

– Ce ți-e, fată, și tu dăduși cu nasul... ?

– Huiduhu, spurcaților ! Lovi-v-ar ciurma să vă lovească !

– Următorul ! – au strigat cei dinăuntru.

A intrat oblojit, cu căciula îndesată pe cap și încins cu bete ce atârnavă de un capăt, moș Vasile. El stătea în bojdeuca lui, pe Cioarecul, dar fiindcă l-au prins jandarmii pe drum, îl băgaseră în aceeași oală cu ceilalți. Oricum îi venea rândul și tot acolo ajungea.

„Măcar de mă primeneam și eu, nene ! Cum se cade să intru cu nădragii rupți în tur, spintecați printre picioare, la ditamai comenduirea ?“ – s-a rușinat în sine, până a intrat.

– Bă, târâie brâu, cum te cheamă ? – l-au întrebară tovarășii.

– Ce vorbă e asta, taică ? Adică cum e aia ?!

– Cum te strigă muierea acasă ?

– Vasile, vino dracului odată ! Uite, așa mă strigă !

– Bă, nene, cum te iscălești ?

– Ehe, domne, de știam eu să iscălesc, ajungeam om mare ! General ! Eu... pun degetul. Ce să fac, dacă nu m-a dat tata la școală ?

– Mare comedia dracului ! Ăsta ori e prost, ori face pe prostul !

– E prost ! E prost ! – a răspuns Cercelaru. Vasile Brichiseală îl cheamă, domnule, ă..., tovarășe !

– Tovarășe ?! Eu tovarăș cu dumnealui ?! – s-a supărat Brichiseală pe primar, fiindcă nu înțelesese despre ce tovarășie era vorba. Cum vine asta ? Mai pe toamnă a zis că mă bagă la gloabă cu capre cu tot, dacă mai ies din curte cu ele. Parcă ar mânca, săracele, șita de pe casă, nu frunză din pădure ! Și acum auzi... „domnule tovarăș“ ! Ptiu, bat-o gloaba de tovarășie !

– Tacă-ți fleanca, taică, și răspunde ! Te-nscrii la colectiv ?

– Mă, nene, umblați cu pungășii ?! Asta ce e ? Vreun partid ceva ? A, lasă că știu eu ! Ești cam oacheș dumneata, dar, de, nu mă duci ușor cu una, cu două ! Să mă gândesc ! Așa mi-a zis nașu. Îl știi ? Al lui Păsat ! Om deștept, dat dracului ! Ia zii, dai și dumneata ceva, acolo ? Știi cum e ! Nici broasca nu cântă pe uscat !

– Fă-i clăbuci, Pandele ! Fă-i clăbuci ! Prea e întunecat la minte ! Țasta are râpul de un deget pe creier !

O clipă mai târziu, moș Vasile avea să fie cu capul în lighean și apoi cu jalba în vârful nasului.

– Marș de-aici, tontul dracului ! Stați nițel, că punem noi japca pe voi !

– Uite ce, marș să zici la căteaua lui tactu, bă ! Nu mie ! – s-a răstit Brichiseală.

Au urmat, rând pe rând : Goage, Rița lui Făsui, Boșca, Liță al Liței...

Poveste pentru adormit îngeri

(fragment din Mătăniile Alexandrei)

Ne-am jucat până târziu. Iba a rămas lângă mine pe timpul nopții. Înainte de a mă culca, l-am luat de gât și i-am șoptit:

– Nu mai vreau acolo, în centru!

– Nici nu încapă îndoială! Hai, somn ușor!Și să visezi doar Feți-Frumoși și Ilene Cosânzene! – m-a mângâiat el, apoi m-a acoperit cu un cearceaf.

– Și tu?

– Și eu... Am să visez și eu, iar mâine ne povestim unul altuia. ...Să vedem care a visat mai frumos! – mi-a răspuns în timp ce a pus capul lângă mine, pe marginea patului.

În fiecare din zilele următoare, ori Iva ori Iba mi-au fost alături. Răceala la plămâni aproape că îmi trecuse.

– V-am spus eu, doamnă! Dacă acum o săptămână scârțâiau plămânii în ea, parcă mergeai pe zăpadă, acum e altceva! Mâine, poimâine... Sau să mai așteptăm...? – a ezitat medicul Păcuraru să ia o decizie, după ce m-a consultat.

– Cum credeți, domnul doctor! Totul e să fie bine!

- Asta ziceam și eu! Încă puțină răbdare, și gâza asta mică poate iar să zboare!
- Din nou, timpul, parcă fără timp! Așteptam. Doar începutul și sfârșitul poveștilor pe care mi le citeau, când unul, când altul, mă făceau să tresar și să întreb:
- Și... după aceea, ce-au făcut?
- Au trăit fericiți până la sfârșitul vieții, cum ți-am spus...
- Da? ...Adică da, asta am înțeles eu, dar după aceea...?
- După aceea... după aceea, omul mai și moare! – îmi răspundea Iba cam cu o jumătate de gură.
- Moare!?... Iar dacă moare, moare?
- E, cum să-ți spun...? Moare și nu prea ...
- Adică ... Te-am prins! Mă păcălești!
- E, cum să te păcălesc eu tocmai pe tine...?!
- Atunci, ori moare ori nu moare?
- De! Știu eu ce să zic?
- Dacă tu nu știi!... Povestea ce zice?
- Povestea? Povestea spune că...
- Păi, dacă spune, înseamnă că așa e...
- Este și nu prea!...
- Nu? Aaa! Hai, mă, cum nu? Of, și eu care credeam că oamenii mari știu tot!
- Tot și nu prea!
- Adică? Ori știi ori nu știi?
- Cu tine n-o mai sfârșește omul! Știi cum e cu știutul ăsta? E ca și cum te-ai duce la un pescuit de vise. Arunci năvodul...
- Și?
- Aștepți! Și iar aștepți... Visele dau năvală! ...Dar ce folos?! Plevușcă! Năvodul tău vrea pe cel mare! Iar ăla nu mai vine! Și iar aștepți! După o vreme... simți năvodul greu! Gata, zici! De astăzi am Universul la degetul mic! Tragi și iar tragi, vrei să-ți pui visul în barca ta și să pleci cu el, ehe, departe. ...În lume! Iar visul... zbâc! Uite-l, și nu e! Te trezești, și năvodul, gol!
- Și?
- Iar și?! Ei, dacă mai apuci, arunci din nou năvodul.
- Mda! Dar hai, mai povestește-mi!
- Uite:

„A fost odată ca-n povești,
A fost ca niciodată,

Din rude mari împărătești,

O prea frumoasă fată.

Și era una la părinți

Și mândră-n toate cele,

Cum e Fecioara între sfinți“

– Sfinți?

„Și luna între stele“

– Ce sunt aceia sfinți?

– Aoleo! Mă omori! ...Sfinții sunt niște... să zicem, niște îngerași ca tine!

– Da?! – m-am mirat, însă Iba, obosit, adormise. L-am învelit și m-am culcat și eu.

Despre

Lansarea de carte,poetul genial si rudăreasa

(fragment din Preț pe dispreț – teatru)

IOAN ȘTERULĂ (*privind în sus*): Știți, eu sunt fratele mai mic al poetului, vreau să zic... Dar îmi place să spun că el e fratele meu... Evident! Și-am venit, cum se cădea, să lansăm lansarea... În versuri! V-ați dat seama! Hai, că-s genial!

GÂRLICI (*se uită la ceasul de la mână, apoi la pendula de pe perete, se scarpină în creștetul capului*): Cam devreme! Presupun că v-a spus ora madam Curcubea.

IOAN ȘTERULĂ: Da! Din clipă-n clipă, ar trebui s-apară, cu cărțile, chiar ea... Dar dacă sunt ca nepoftit, să știți că plec. Dar fără mine, nu se poate. Sunt fratele mai mic al poetului, vreau să zic... Sunt... Mă știe lumea... O personalitate...

GÂRLICI (*amețit*): Mi-am dat seama! Altfel, nici că se poate! Firește, personalitate! Unde poftește măriă ta, sunt onorat, luați loc!

IOAN ȘTERULĂ (*fără logică, se repetă și mănâncă din cele puse în farfurie*): ...Știți, eu sunt fratele mai mic al poetului, vreau să zic... Dar îmi place să spun că el e fratele meu.. Venit-am, cum se cădea, să lansăm lansarea... Acum, desigur, m-au invitat că-s genial și trebuie să ai, la așa eveniment, pe cineva cu eticheta mea.

MĂRIA (*intră în încăpere cu brațul plin de flori, privește nedumerită la Șterulă*): Domn' Gârlici!...

GÂRLICI: 'Mnealui, fratele poetului... O personalitate!

MĂRIA (*nedumerită, se miră*): El? De! ...Nu prea!...

GÂRLICI: Mărie, şiiit! Taci, fă, dracu! Ce ştii tu? Dumnealui, ehe...

IOAN ŞTERULĂ (*iritat*): Hai că nu se poate! Să ştii că eu chiar plec. M-au chemat şi am venit... Iar voi să nu ştii că-s eu, fratele mai mic? Poet! Şi... poet! Cel mai genial, zic! Nu se poate! ...Domn'e suntem... şi eu o personalitate! Iar voi?

MĂRIA: A, da, da... Eu, ca femeia, cu gândul tot la... Iertaţi, măria ta! Poate vă e foame? Să vă aduc ceva?

IOAN ŞTERULĂ: Păi da! Dacă mă chemaţi, eu vin... Genial cum sunt, aduc oricui onoarea!

MĂRIA (*aduce un castron de fasole, ardei, murături şi o cană cu vin*): Domnule, nu ne aşteptam! Un aşa oaspete minune! Până una, alta, poftă mare! (*se apropie de Gârlici şi îi şopteşte*) Ăsta e mort de foame!

GÂRLICI: Nu, e nebun! Doar acte nu are! În rest... Nu-ţi prinde însă mintea!

UN RUDAR (*cu rogojini în spate deschide uşa la bodegă*): Rogojinile, bă, să vă dăm rogojinile, bă taică, bă!

MĂRIA: Astăzi, a tunat şi i-a adunat!

GÂRLICI: E mâine târg... Ceva obişnuit. Asta-i lumea! Într-o zi, a oprit aci unul cu o vacă şi i-a dat să bea o halbă...

MĂRIA (*se amuză*): Cu bere, presupun!

GÂRLICI: Da şi, vorba lui, şi-un ţoi de rum...

MĂRIA: Adevărul e că loc cu vad ca al dumitale...

IOAN ŞTERULĂ: Tocmai pe-aci trece şi Carul mic şi Carul mare/ Căci eu în constelaţie am spus:/ Jos, sus!/ Jos, sus!

MĂRIA: Fâs!

IOAN ŞTERULĂ: Cum s-ar zice, mă contrazici pe mine?

GÂRLICI: Mărie, te rog!...

MĂRIA: Ba să mă ierte Dumnezeu, m-am gândit la rime... Teorie în poezie... (*văzând că a terminat castronul*) Să mai aduc o porţie?

IOAN ŞTERULĂ: Da! Poezia, din suflet şi din coarda inimii îşi trage seva! Ca să zic aşa...

GÂRLICI (*o urmăreşte pe Măria cum duce din nou tava cu mâncare*): Mărie, fă, tu eşti nebună? Crapă dracu ăsta!

MĂRIA: Mai vedea! În cel mai rău caz, îi scapă genialitatea în pantaloni!

GÂRLICI: Ne-am dus dracu! Împute sala... Ne-am făcut de râs!

MĂRIA: Dumneata? Eu? Nu! Cine l-a adus...

O RUDĂREASĂ (*deschide și ea ușa și strigă din prag*): Fuse, dragă, fuse!

IOAN ȘTERULĂ: Fuse, fuse, dar când fuse? Chestiune de perfectul simplu, persoana a treia... Dacă fuse adineauri... Sau, cel mult, dacă fuse, de vreun ceas, două! Dacă nu, devine fus-am, adică...

MĂRIA: Adică, am fus!

IOAN ȘTERULĂ: Genial! Hai, că-s genial!

MĂRIA: Asta ziceam și eu!

RUDĂREASA (*repetă*): Fuse, dragă, fuse!

IOAN ȘTERULĂ: Genial! Fuse-am-fus!

MĂRIA: Fâs!

IOAN ȘTERULĂ: Haiku! Fuse-am-fus-fâs! Fâs-fuse-am-fus! Fuse-fus-am-fâs! Spune mult! Chiar foarte mult!

GÂRLICI: Până aici mi-a fost! Fuse-am-fâs! Fâs-fâs! M-am dus! Dracu m-a pus! Fuse-am-fâs! Fâs-fâs!

IOAN ȘTERULĂ: Genial!

RUDĂREASA (*se închină și iese*): Fâs-fâs! Doamne, pupa-Ți-aș tălpile!

În pragul ușii, apare Reta Curcubea cu brațul plin de cărți. Se întâlnește în același loc cu rudăreasa. Se împiedică una de alta. Ioan Șterulă mănâncă al treilea castron cu fasole. Încep să vină invitații.

RETA (*agitată*): Mai stați, fă, dracu acasă! Albii, fuse!...

RUDĂREASA (*iși vede de drum și uimită strigă pe stradă*): Fâse, dragă, fâse!

.....***.....

Olesia,

Înger de gustat!

(fragment din Viața ca iluzie și clipa ca destin)

Olesya m-a privit înduioșată. Nu a băgat în seamă ultimele cuvinte. Se liniștise. În clipa următoare, m-a strâns, ușor, de mână, apoi s-a aplecat deasupra ei și a sărutat-o. Gestul m-a făcut să roșesc.

– Cât de mărunți suntem ! Acum, nici măcar umbre pe cer ! Știi ce ? Mi-ar plăcea să fiu un nor ! Uite, ca ăla ! Apoi, încă unul, și încă unul... Să mă înalț sus, sus, la cetele împărătești, apoi să cobor înger, strop pe buzele tale... Un înger de gustat ! Vara, să-ți răcoresc sufletul...

– Iar toamna, să-mi picuri otravă în...

– Nuu ! Dulceață !... N-ai spus tu ? Și-apoi, e altceva... Eu, mica ta dulceață cu parfum de gutuie coaptă și miros de viață !

- Fie !
- Iarna ?... Gata, știu ! Seara, pernă puf de dormit visele, dimineața, mirosul de pâine coaptă, iar, pe la prânz, steluța prinsă între gene... Vrei ?
- Povești !
- Hai, mă ! Cum, povești ? Ascultă-mă ! Primăvara, am să trezesc ghiociei, floricelele, răcăneii... Totul, numai pentru tine ! Și am să aduc, pentru început, berzele, rânduneii...
- Și ce o mai fi...
- Apoi, am să dau drumul la verdele crud. Râu ! Să curgă valuri, valuri ...Și-am să pun să-ți cânte cucul ! „Cu-cu ! Cu-cu !“
- Nuu... Nu ! Pupăza !
- Adică eu ! Păi vezi, așa te vreau ! Nu prea știu, dar o să încerc ! Mă, uite de-aia îmi vine să te mănânc !
- Da ? Păi, când ajungem jos...
- Vrei să spui, cu bine, acolo...
- E, acolo, pe pământ, mă tai salată în podul palmei... Din stânga... Fideluță ! Picuri și ceva stele, zeamă de lămâie... Nu uita, pentru design, o măslină... verde-maronie... Cu dreapta, mesteci sufletul și umbra pământului, care tocmai se scurge prin vârful degetelor. Așa ! Mesteci, mesteci...
- Știu, că doar sunt gospodină ! ...Și se servește, pe îndelete, cu puțină dragoste !
- La pahar, sau ?...
- E, și cu tine ! Lasă, că vedem noi ! Pat să avem !... Că mirodanii, oho, destule !

Întoarcerea din lume

Sau despre

Dragoste la olteni

(fragment din Viața ca iluzie și clipa ca destin)

După cele întâmplate pe drum, Craiova mi s-a părut locul în care Dumnezeu a făcut, pentru prima dată, și cerul și pământul. „Raiul meu de când lumea !“ – mi-am zis, în gând, după ce am ieșit în fața gării. Se întunecase bine când m-am oprit lângă fântâna arteziană și am respirat adânc. Drumul spre casă, în oraș, l-am făcut pe picioare.

– Am văzut lumina zilei, la nord, peste dealurile dimprejur, însă... Draga mea, orașelul ăsta... – am rupt eu, pentru a nu știu câta oară, tăcerea.

– Ba, nu ! Frumoasa ta !... Frumoasa ta din Cernăuți ! Sună, cum să-ți spun, ca într-o partitură bizantină !

– E, sună ! Spune-mi că îți place !

– Da ! E ca un început de replică într-o piesă de teatru...

– Lumea, ca spectacol ! Idee veche de când...

– Și totuși, în fiecare zi, nouă ! Sau, alta... Personajele... La noi, de exemplu, actul I : Montpellier sau drumul oaselor. Actul II : Lyonul cu seducția... Trebuie să spun că m-ai cam păcălit ! Eu, curioasă, iar tu, haț !

– Ce să faci ? Așa e când intri în săptămâna chioară !

– Oarbă, ziceai că se zice !...

– Oarbă, chioară, cam tot un drac e !... Actul III ?

– Chestia aia cu... „Ce-o să-și mai amintească omenirea ?!... Țăla, cu femeia aia frumoasă, în brațe, și cu Dumnezeu în spinare ! Păș, păș !“ M-ai dat gata ! Ascultă-mă, tu ai un soi de nebunie care cucerește ! Îți ia mințile !

– Să nu exagerăm ! E plină lumea... Însă, de când lumea, musai și un nebun în vremuri ! Pentru explicații, pentru chestii, socoteli... Cineva trebuie să fie și responsabil ! Ceilalți, adică, ăia zdraveni... cică la cap, s-ar zice... au patologia în oase ! Strâmbi, fragili ! Nu rezistă la terfeleală.

– E, asta e ! Iar acum, partitura cu Statul în stat, Drumul mântuirii, și Cina cea de taină la Masa tăcerii...

– Doamne, ce le-ai încurcat ! Păi, eu asta am spus ?

– Nu ?

– Nu !

– Atunci, zii tu !

– Uite, calea de urmat trece prin... Asta e sigur ! Dar să o lăsăm mai spre miezul nopții, după duș, întâlnirea cu moriții și...

– Mă, ia vezi, că iar mă sperii ! Și ?

– Pusul ventuzelor !

– Hoțule ! Îți arde de pupat ! Care va să zică... Mânca-l-ar mama de băiat !

– Mda... Un fel de preludiu, înainte și după ! Mâncăm și ? Sau ?... Ritualul locului în vremurile de acum, ăstea postmoderne, că pe vremea de dinainte...

– Adică în modernism, vrei să spui ?!

– Spune-i cum vrei tu și nu mă mai întrerupe, că pierd firul istoriei ! Deci, în vremurile... după cum spui tu, totul începea cu bătaia... Venea omul, acasă, și trosc ! pleosc !

– Vai de mine, dar brutali mai sunteți ! Norcul meu, că au trecut timpurile...

– N-ai înțeles ! Țăsta era curățitul ! Nu puteai intra, oricum, în așternut ! Preludiul, relaxarea, începutul... Își vărsa omul năduful. Apoi, mâncau... Mai suspina ea... Da ! Suspina... suspina ! Iar el își răsuca o țigară cu tutun frectat în podul palmei, și hârtie de ziar. Știi, așa, de-al dracu ! Se odihneau o idee, până la primul cântat al cocoșilor. Abia atunci se întorceau ăia pe lumea ailaltă ! Adică, moroi, în lumea moroilor !... Și, spre ziuă, tăvăleala... Fiecare, după puteri ! Oricum, o simțea femeia până spre seara următoare...

– De unde știi ?

– Cântau ! Ale dracu, cântau ! ...U-ă-lă-uăă !... U-ă-lă-bă !...

– Interesant ! Mai învață omul ! Adică, eu... Și, de închinat ?

– Aaa ! În fiecare zi, de dimineață ! Beau aghiazmă, pupau și icoana... Cum s-ar zice, spălau păcatul ! Asta, când se întâmpla să stea bărbatul mai mult pe acasă ! În caz contrar, toate cele zise începeau, acum, târziu, toamna, când se întorcea el din lume... Venea, așa, din lume ! Pe drum, i se mai năzărea câte una, alta, și o lua la palme, de cum deschidea ea poarta... Unii se întorceau acasă doar să-și bată muierile !... În special ! Ține minte ! Era și o explicație : „mă nene, se face a dracu, dă boala în ea, își ia lumea în cap... !“

– Și ?

– Și : Trose ! Pleosc ! Apoi, proba cu aghiazma, icoana ! Unele se mai și jurau, că ... Mai pe la prânz : ...U-ă-lă-uăă !... U-ă-lă-bă !...

– ...Cu suspinatul ?

– Suspinau, suspinau ! Un fel de răgaz, între și între !

– Cât își răsuca ăla țigara, așa... de-al dracu !

Sarra

și poveste cocoșului de pe loitra carului

(fragment din romanul Sarra)

– Uite, de-aia nu mai pot eu ! Că te-ai bosumflat tu ! O să-mi fac o nuia ! Măcar să ai de ce lăsa botul ! În plus, joarda îmblânzește...

– Până ai să o faci, eu sunt departe... Îmi iau bocceluța și plec.

– Vezi să nu-ți uiți pempărșii ! Fată mare și face pe ea, noaptea, în pat. Am să te fac de răs în sat !

– Da ? Atunci și eu am să spun oamenilor că aseară ai tras un pârț... încât s-au speriat și purecii din saltea !

– Ptiu ! Bată-te să te bată ! Păi tu ai vârsta mea ?

– Am, nu am, asta e ! Trebuie să recunoști că m-am ținut de nas până spre ziuă, că nu mai puteam respira !

– I-auzi afurisita ! Iar eu mai să jur că ea, cu degetul în gură, dormea...

– Mai ? Ce e ăla mai ?

– Mai e mai ! În cazul de față, aproape.

– Mai, aproape ?

– Fă, uite ce ! Nu mă lua tu pe mie la întrebări câtă vreme nu ți s-a uscat bine nici măcar buricul !

– A, deci nu știi ? Păi și cu asta am să te fac de râsul lumii !

– Bine că ești tu deșteaptă !

– ”Deșteaptă și frumoasă ! Nu ca hârca de mă-ta mare !” – Așa mi-a zis moș Gheorghe ieri.

– Cine, fă ?

– Moș Gheorghe. ... Cel din spatele casei.

– I-auzi al dracu hodorog ?! Hârca e hoșca de nevastă-sa... Nu eu ! Într-o zi, am să-i sparg capul cu măciuca.

– Aoleo, ce o să-l mai doară ! ...E și el bătrân... Cu nuiaua nu se poate ?

– Joarda e pentru curul tău... Că doar ți-am spus...

– Ai fi zis, dar eu sunt mică și nu țin minte...

– Uite, aici ne-asemănăm ! Numai că eu sunt eu și tu ești tu !

– Da ?

– Da !

– Păi da, așa gândeam... Că doar eu sunt copil, nu cum zicea moș Gheorghe că ești dumneata.

Spune-mi mie ce e aia hârca ?

– Fă, o să îți tai limba !

– Hai, îmi spui ?

– Tac, că mă iau cu bățul ăsta după tine și-ți rup picioarele !

– Hârca e...

– Hârca e ce e !

– Nuuu, hârca e mamaie...

– Da ? E, las' că pun eu, la noapte, joimărica pe tine !

– Mă păcălești ! Doar mă sperii când cu popa, când cu ea... Bunica !...

– Ia zii, ce mai vrei ?

– Mi-e dor de mami și-mi vine să plâng.

– Ehe, acum și cu tine ! Vezi, de-aia nu are ursul coadă ! Mai pune-ți pofta în cui, că nu am de unde să o iau. Acum o fi la Londra, iar dacă mă gândesc, îmi vine și mie să plâng – a lăcrimat ea înaintea mea.

– Of, iar cu... Hai, gata, nu mai zmiorcăi ca o babă păcălită de vulpe – i-am repetat expresiile cu care ea îmi ștergea lacimile de fiecare dată.

– Ursul, fată ! Dar degeaba spun ! ...Că dacă mă asculta ea, fata mea, pe mine...

– Știu ! Nu mai eram nici eu și nici lacrimi și suspine.

– Ba, tu, da, că ești îngerașul meu pe care mi l-a dat Dumnezeu.

„Înger, îngerașul meu/ Ce mi te-a dat Dumnezeu/ Eu sunt mic/ Tu fâ-mă mare/ Eu sunt slab/ Tu fâ-mă tare/ De tot răul mă ferește/ Și de rele mă păzește“ – am repetat cuvinte magice, ca în fiecare seară înainte de culcare, când ea îmi făcea semnul crucii pe frunte, apoi ofta.

– Dacă nu te-aș fi avut pe tine, mă duceam demult ! – a reluat, după o clipă de tăcere.

– Unde, mamaie ?

– Pe lumea ailaltă...

– Da ? Păi cum, sunt două ?

– O fi și mai multe. Dumnezeu știe ! Dar așa se zice : noi, ăștia, de aici, și ăia de dincolo. Adică, tot un fel de noi, întorși pe dos, însă primeniți și duși de popă.

– Popă ! Ce mai comedie și cu popa ăsta al dumitale... Ca la circ ! Ba că o să-mi taie mie limba, ba o să te ia pe tine... Moș Gheorghe zicea altfel...

– Zicea ?! I-auzi, al focului, zicea ?! Cum zicea, fă, cum zicea ?!

– Mai bine o lua dracu pe ea și-l lăsa pe... Dar iarba rea nu piere !

– Așa zici ?! Ca să vezi, boșorog' ! Nu, ascultă tu la mine ! ăsta o caută cu lumânarea aprinsă ! ...

Ziua în nămiaza mare !

– Pe cine, mamaie ?

– ...Pe ăla de la Balta Verde !

– Nu înțeleg !

– Mai bine !

– Atunci spune-mi și mie o poveste !

– Păi nu te uiți la desenele ălea ?

– M-am săturat de mâțe împăiate... Hai, îmi spui ?

– Fată, și cu tine ! Păi eu mai sunt de povești ?!

– Zii-mi-o pe aia cu cocoșul și cu...

– Bagă la cap că...

– Știu ! Nu prea mai ai timp și o să te cam duci... Ascult !

– E, tataie al tău ! Când era el pe lumea asta...

– A fost om bun și o iubea pe mami. Așa mi-a spus moș Gheorghe... Minte ?

– Ia mai lasă-l, Doamne, iartă-mă, de cocoșat !

– Care va să zică...

– Care va să zică ce ?

– Nimic, așa zici dumneata. Eu repet să țin minte. Mai departe !

– Mai, dar dacă mă tot întrerupi, acum cântă cocoșii de miezul nopții !

– Și ?

– Și ! Omul meu, când era el pe lumea asta... Acum cine știe pe unde l-or purta picioarele ?! Că a umblat, săracu'... Când pe la Galați, când pe la... Cu negustoria. E, într-o vară... Fată, uite, că nu mai știu, cam când o fi fost vara asta... Mi s-au cam dus mințile !...

– Cu sorcova ?

– Taci, viperă !

– Tac.

– ...Se întorcea cu căruța de la Craiova. Târziu, târziu, dar până în miezul nopții... Prin Pădurea Gruitei, fâl, fâl, fâl, fâl... S-a trezit cu un cocoș pe loitră, în spatele său. ...Și n-avea nici bob de tămâie la el !

– Dintr-aia cu care afumi tu prin casă cu ea, așa când te-apucă damblaua ?

– Fă, ia vezi că acum...

– Pst !

– Îți dai tu seama că a înghețat ?!

– Așa în toiul verii ?

– Așa ! Că mă scoți din minți !

– E, dacă asta spune povestea...

– Nu, asta a fost ! Că nu mă mința el pe mine !

– Și ?

– Două ceasuri și mai bine, țepăn și nici șoaptă ! ...Săracul, plecase la drum fără să se închine !

...Iar ăl cu coarne, în chip de cocoș, pe loitra carului ! Vezi, să ai grijă ! Că dacă nu e Dumnezeu alături...

– E sarsailă !

– Păi, află că e ! Că altă treabă nici că are...

– O fi, n-o fi... Mai departe !

– Hodoronca-tronca, hodoronca-tronca, și cocoșul... Colac peste pupăză...

– Cum vine aia ?

– Se putea să nu... Te mânâncă acolo sub limbuță ! Așa vine vorba ! ...Și pe-acți, la Ciutura lui Gorici, muiculiță, gata să crape fierea în el ! Stătea cumpăna cu ciutura în sus, un fel de reazem între cer și pământ. Și...

– Fâl, fâl, fâl, fâl ?

– Da de unde ? Scâârț ! Scâârț ! ...Și omul meu îl vede pe Lită ăl bătrân. Țeapăn, pe marginea șanțului. Beat, turtă ! Că așa murise. Scâârț ! I-o fi scârțâit și ăluia oasele că nu e de coea să vii de pe lumea ailaltă pe lumea asta ! Iar după aceea, cică : „Bă, fi-ți-ar pălăria a dracu, dai, mă, și tu o țuică ?“

– Și a dat ?

– Fătaăă ! Cum să dea ? Că dacă apuca să zică ceva, îl pocea !

– Așa !

– Norocul cu primul cântat al cocoșilor de toiul nopții...

– Că abia acum, ăla fâl, fâl, fâl, fâl, pe-o coadă de mătură !

– Aoleo, fetițo ! Pe mine se făcu părul ca pe curcă, iar tu, ca să vezi, călare pe mătură !

.....***.....

Delațiune

(Fragment din Ziua a șasea – teatru)

SCÂRȚĂ (*plin de el*): „Domne comandant, io, Scârță, ăla cu dușumeaua, în seara asta, treaz, adică negustat, am văzut cu ochii mei chestiuni împotriva partidului și împotriva orânduiri. Așa că vă aduc la cunoștință că l-am văzut pe pocitul ăsta de Firică investit de partid cu credință, să-i culturalizeze cu doctrina sau să-i belească pe țărani, acum trădător de stat... Și ar mai fi... În consecință, cobora pe scări cu ambele putori cu care o viață s-a distrat, dar cu care la sfat, neam! Din acest motiv zic, conform statutului în partid, că e, după aliniatul al șaselea, mai mult decât poligam, că a trăit, când cu una, când cu alta, încât unul ca mine, cu origini sănătoase, neam! Acu, târziu, la ora asta, când lată cîinii peste drum, nu știu. Sunt la Drincă, ce o face ei doi derbedei împotriva moralei la partid, cu două, iar nu știu. Io, Scârță, propun să luați la cunoștință și să-i băgați la temniță vreo câteva luni, că e pericol mare pentru scară și pentru neam. Că poate atenta și la Scârța mea. De- aia io zic să fiți fermi și să-l tăbăciți ca să opriți toate aceste nenorociți. Că după aceea, Tăsică al meu, pâinea lui Dumnezeu, și cu Scârța face ei cele de trebuință și pomana. Și pentru dumneata! Nu mai semnezi că mă știți cât de serios și cât v-am servit cu cauza. Pentru totdeauna, Scârț.”

.....***.....

Apocalipsu`

(fragment din piesa de tetru cu același nume)

Tica (*îngrijorată, iese în fața blocului, își proptește mâinile în șolduri și strigă spre clădirea de alături, privind spre etajele superioare*): – Icooo ! Fătă, fi-ți-ar urechea a dracului! (*ca pentru ea*) Te-ai urcat cu hodorogul ăla tocmai în cer! Fir-ar al dracu, Doamne iartă-mă, să nu vă mai ia moartea! Ehe! Odată se înfoaie aia și urcă până unde și-a întărcat mutu iapa. (*gânditoare, își freacă bărbia și strigă din nou*) Ico !

Ica (*preocupată de ceva*): – Ăi ? Ăi! ...Și, ho, că nu dau tătarii! ...Ce e, că am treburi!

Tica: Ia ieși, fă, să-ți spun o vorbă...

Ica: ...Uite, ies! Ia zii!

Tica: (*îi face semn să fie discretă*) Fă, vine sfârșitul!

Ica: Ce-ai, fată?

Tica: (*îngrijorată*) Ascultă-mă pe mine!

Ica: Eu parcă n-aș crede...

Tica: Fă, vine!

Ica: (*mirată*) Și se scoală morții?

Tica: S-or scula... Întâi să murim noi.

Ica: Să știi că rânduiala așa ar fi... Altfel, am rămâne, definitiv, morți.

Tica: Mai bine...

Ica: E și cu tine! Eu vreau să fiu martor la judecata de-apoi.

Tica: Da? Atunci o să prea fii!

Ica (*intrată în panică*): Păi, dacă e așa, las` să vie! Al iaca-cui să fie ! Icule, sfârșitul sfârșitului! Vine?!...(se întoarce către soțul ei) I-auzi, Icule! Și aia n-am, ailaltă nu se-ajunge... Că ți-am spus, mă, să fii econom, iar tu, neam! (*intrată în panică*) Tămâia parcă o aveam aci, în geam?

Icu (*nepăsător, se scarpină în păr, se închină mirat*): ...Și ce-mi spui mie?! Moartea-i, pentru mine, amantă pe vecie. Azi, mă duc cu ea la un ogeac...

Ica (*în timp ce își căuta tămâia, ridică receptorul telefonului și formează un număr.*) Vai de mamă de om, ăsta e drac gol! (*I se pare că cineva îi răspunde*) Rițo! (*își dă seama că încă nu se ridicase receptorul la capătul celălalt al firului. Vorbește iarăși, de una singură, căutând*) Uite-o, nu e! Al iaca-cui să fie! Mde! ...Și-a tămâie... (*Din ce în ce mai neliniștită*) Alo! Rițo, scoal`fă, că altfel te-ai dat dracului! Tocmai tu pierzi sfârșitul!

Rița: (*ridică receptorul, apoi, cu vocea prefăcută*) Alău! Partidu`?

Țambric: (*Îngâmfat, nervos și bâlbâit, în același timp*) Dă-i, fă, în mă-sa! Păi, la genialitatea mea... Să mă caute ei dacă vrea!– Ți-am spus doar, dobitocul: „to’arăși... vă supun ordinea!” Iar eu: „să vedem și noi care e aia? Păi, nu? Adică, ordinea?! Păi, nu?” iar ăla: „Ordinea? „Măi, ăsta!...” Adică, eu ăsta? Ca să vezi și tu! Și zice porcu’: „Ordinea este ordine, adică aia care a fost și care, cum spunea to’arășul la congres, are să fie! Lumea o știe, numai tu...” iar eu, neam: „to’arășul sec... sec, secretar, cu tot respectul,...că doar ne-am înțeles pe funcții, ieri, oamenii, adică noi... așteptăm darea. Să vedem cu ce vine fiecare, adică, vreau să vedem ce am lipit pe ici, pe colo, pentru binele... Adicălea, pentru propășirea... Cum s-ar zice, cine merită! Că cine a dormit lângă muiere și cu banii în teșcherea, să mai stea! E?! Păi nu?” Iar ăia care mă iubea: „Așa e... Dreptatea!” Atunci, sar și zic: „Acum, cine altul să fie „cantitat” decât?... A? Lumea mă cunoaște și... ce am făcut... și cum spunea to’arășul în cuvântările organului” „Care organ, bă?”- mă ia un țâști, bâști, din opoziții. ...I-am dat-o, în bot, cât ai clipi: „I-auzi, organul! Păi organul e organul par..., partidului. Adică noi, unul ca mine, care încă de pe vremea fess... Fâsss... fâsss... Adică, vreau să zic, salvării, că tot timpul, când partidul a... a strigat: „to’a, to’a, to’arășul, hai!” Eu, hai! Adică, eu hai, când cu naționalizarea, eu hai când cu co, co, colectivizarea... Și-acum?! Păi, că v-am spus trecutul meu... Și vin din familie cu o, o, origini,... adică mă înțelegeți ...” Paștele mă-si, iar ei neam! (*nervos, bâlbâit*) Ci, ci, cică, că la alegerile viitoare o să am co, co!...

Rița: (*iritată*) Mai taci co, co, cocoșatul dracului! Dacă nu eram... Păduchii te mâncau. Alău!

Ica: Rițo, a iaca-cui să fie de tămâie!

Rița: (*dezamăgită*) Ce ți-e, fă? Lumânările erau parcă în oala aia de sarmale și chibriturile, pe tocul de la geam!

Ica: Nu, fă, cică, i-auzi, vine sfârșitul lumii...

Rița: (*dezamăgită*) Măi să fie! Și eu care credeam c-am să... Fir-ar să fie! ...Că și ăsta al meu a tot umblat ca o momâie! Bă, lua-te-ar!... (*neîncrezătoare*) Fă, sigur vine?

Ica: (*încerează*) Tica, de!... Dacă îmi zise mie, musai! Asta tu știi că știe...

Rița: (*descurajată, către soțul ei*) Vine, bă, vine! Iar colegiu, pentru tine, când o face plopul pere și răchita micșunele! Dacă mai dura cu taica, eram și eu cineva în adunarea aia... Așa... Am dat din cur degeaba. Să fi băgat și cu ăștia cât mai puteam! Tu de colo: nu și neam!

Țambric: (*mirat*) Ce-ai, fă, ce ți-e?

Rița: (*iritată îi răspunde soțului ironic*) Uite, mă mânâncă între picioare. ...Și de scărpinat cine, n-are! (*formează un număr de telefon și așteaptă*) Ălou! To’arășul Luță?

Luță: (*arogant*) Eu! La vremuri noi, tot noi, dar domni!

Rița: Bă, dă-o dracului de treabă, zicea-i că mă tragi și pe mine după tine! Vine sfârșitul mâine și eu de-aiurea, acolo în casa ai mare neam...

Luță: *(pe același ton)* Rițo, draga mea, ți-a cam trecut vremea. Te-ai veștejit. De-atâta cântat, ți-a răgușit și turtureaua. Astăzi, la cătare-i trufandaua!

Rița: *(supărată foc)*: Aoleu! Aoleu! ...Deci de-ăsta mi-ești? Paștele mă-ti! ...Cu ea cu tot! I-auzi, Țambric, trufanda?! Când era doar un limbric, murea după a mea!

Țambric: Țăstea-s vremurile, muiere! Se mai schimbă lumea!

Rița: *(își îmbrânțește soțul)*: Du-te dracu de pârlit! *(iese din încăpere și bate la ușa unui vecin)* Alo! *(Sună, dar nu răspunde)*. Țăsta a surzit definitiv. Picule, fi-ți-ar urechile să-ți fie!... Bă Picule, tu mi-ai fi scăparea! Că de când te știu, tot în partid!

Picu: Ce-ai, hârca dracului, turbarea?

Rița: Ho, drace! Că, veni, nu de-aia...

Picu: Păi?!...

Rița: *(cu ochii în lacrimi)* Măine sfârșitul! Vine! Îți dai tu seama? Iar eu să mor de dorul funcției de boss, ca tine!

Picu: Mori! Dracu te ține?!

.....***.....

Despre

Istorie ființă și ființare la români

(Subcapitol din Ființă și Ființare ala români)

Oameni buni,

Și de data aceasta ne apropiem de un posibil sfârșit. Din acest motiv, pentru aceia dintre dumneavoastră, care au urmărit doar în parte spusele mele, din volumele „Cerșetor în raiul de la poarta iadului”, și acesta, „Ființă și ființare la români”, reamintim că am acordat suficient spațiu pentru a puncta unele realizări ale acestui popor, imediat după instaurarea regimului comunist în România. Nu ne dorim însă ca o simplă reamintire să repună în mișcare starea volitiv-emoțională. Trebuie știut de la început că nu ne-am propus nici să trezim resentimente, nici să facem apologia vreunui regim politic, nici să omagiem timpuri revoluate, dar nici să criticăm, din pesimism sau din nihilism, cele enumerate anterior. Nu, totul trebuie perceput sub semnul realismul critic, curent structurat, mai degrabă, pe Budism, pe gândiri orientale, dar și pe principalele valori ce definesc Creștinismul sub cupola căruia suntem și ființăm. Odată făcute aceste precizări, enumerăm câteva zidiri ale poporului român, cu gândul la stăpânire și luciditate. Prin urmare, ne închinăm în fața celor ce au trudit sau și-au dat sufletul pentru ridicarea barajului și hidrocentralei de la Bicaz, de la Vidraru, de la Porțile de Fier 1 și 2, în fața celor ce s-au zidit în munți pentru a fi și astăzi drumul Bumbești – Jiu, în fața celor ce au înfruntat și căldura

verilor, și frigul iernilor, pentru a înălța Combinatele chimice, Combinatele de utilaj greu, și unele și altele cam multe pentru acest popor. Slavă ridicăm și celor ce au construit Fabricile de autocamioane și autoturisme de la Brașov, Pitești, Craiova; Uzina de locomotive. Aceeași prețuire rezervăm și celor ce au construit miile de blocuri, mai mult sau mai puțin confortabile, chiar dacă au demolat, în același timp, case monumentale, biserici, într-un cuvânt istoria unui întreg neam. Nu a fost vina lor, a muncitorilor! Un omagiu aducem și celor ce au construit Canalul Dunăre-Marea Neagră, celor ce au pus în mișcare agricultura, învățământul și o întreagă industrie alimentară. La temelia acestor realizări au stat și încă mai stau suflete strigătoare spre cer. Totul s-a făcut cu trudă, cu sacrificiu. Drepti cu noi, dar mai ales cu cei ce nu mai sunt, trebuie reamintit, înainte de orice și cum au fost umplute, până la refuz, cu oameni nevinovați, pușcăriile, în timpul Groza, în timpul lui Dej și, evident, în vremea lui Ceaușescu. Pentru oricare suflet sau os zdrobit, și-a spus, cu prisosință, cuvântul, poliția politică, miliția, procurorii, activiștii vremurilor etc. Din aceleași motive, trebuie să repunem în discuție oricând este nevoie, felul în care au dispărut intelectualii României, în experimente tip reeducare, experimente puse în practică la ordin, dar și voluntar, de bestii, în lagărele de exterminare de la Pitești, Dej, Poarta Albă, Periprava etc., în vreme ce alți „telectuali” angrenați în falsificarea istoriei închinau ode partidului unic, încurajând orice formă a cruzimii, a îngenuncherii, pe scurt spus, încurajând scoaterea din matcă a oricărui român, de pe oricare treaptă a societății.

La momentul potrivit, am trecut în revistă cum unul câte unul din marile obiective industriale, rădăcini ale memoriei noastre colective, s-au distrus, iar odată cu ele, și ancorele noastre din recenta istorie. Amețiți, uneori chiar scârbiți de prezentul ce ne fuge și el de sub picioare, parcă totul, și șantiere, și fabrici, și părinți, și prieteni, și bunici, au fost un vis. Alteori, când nici nu vrem a mai ști, credem că nimic din cele spuse n-au existat. Privind în jur, cel puțin mie totul mi se pare o metamorfoză, o schimbare cu durerile facerii și refacerii. Oricum ar fi, noua generație va afla greu și la fel de greu va crede că atrocități de genul celor amintite anterior, au fost posibile. Nu-i putem obliga. E vremea lor și doar ei au dreptul la al lor viitor.

Totuși, firesc e ca la finele unui ciclu, la finele unui, să zicem, experiment social, să ne întrebăm: de ce ni s-a întâmplat așa și nu altfel? Fără a intra în fel și fel de analize, care mai de care mai academice, răspunsul stă la îndemâna oricui: orice acțiune împotriva firescului de ființare a omului în lume, înseamnă chin, înseamnă durere, înseamnă înstrăinare a omului de sine. Reformulată ideea anterioară, pentru a da satisfacție și evoluționiștilor, dar nu în maniera teoriilor deja enunțate, trebuie spus că omul ființează și tot el distruge. Orice nouă născocire a minții, pusă în practică, stăruie într-o nouă ființare, dar în același timp insistă în demolarea a tot ce a însemnat ființări anterioare. Prin urmare, metaforic vorbind, paradoxal, ființând și desființându-se pe el însuși, omul se zidește pe sine în istorie. Din această perspectivă, pentru a nu cădea sub imperiul grijii, al angoasei, trebuie să fim înțelepți, prin noi, pentru

noi înșine. Iar pentru a fi trebuie știut că regimurile politice apar în context istoric, sub imperiul binelui pentru om și tot acolo, în alt context, vor dispărea. Noi, ca părți ai sistemelor sociale, ce premerg pe cele politice, ne rostogolim și ne dizolvăm în universul cunoașterii noastre limitate, sub un alt imperiu, imperiul speranței. Restul este adaptare și readaptare la formă și fond, la Dumnezeu (al tuturor confesiunilor, ca morală), și, cel mult, la noul ton în exprimare. Comunicarea a echilibrat, de când există limbaj pe fața pământului, sensul existenței. Lipsa ei a însemnat, dincolo de carențele umane, războaie, mizerie manifestă și, în ultimă instanță, vărsare de sânge. Prin urmare, cu cât avem disponibilitatea și înțelepciunea de a ne adapta și readapta la forma și fondul social-politic rezervat spațiului în care ființăm, cu atât mai ușor scăpăm de grija ce ne mistuie zilnic, cu atât mai ușor ne simplificăm existența. Cu cât vom înțelege mai repede că o societate totalitară stă sub semnul ordinului sub care trebuie, și nu a firescului, nu a ființării firești, cu atât mai ușor vom evita totalitarismul, indiferent de forma sa și indiferent de insistențele cu care acesta ne bântuie. Cu cât vom înțelege și vom crede că un sistem social-politic, ce are ca suport libertatea de a gândi și de a face în condiții de libertate, în limitele responsabilității, ghidate de lege și bun simț, cu atât încrederea noastră de sine ne va stabili pe firul istoriei.

În plus, de la Platon citire, trebuie să mai știm și să ne repetăm zilnic faptul că, în lumea sensibilă nu există nici stat ideal și nici suflet armonizat perfect în acord cu dreptatea. Aici, în domeniul lucrurilor corporale, fie că este vorba de Cetate, fie de altceva, există doar formele corupte ale Ideilor sau paradigmelor. Albina, sugerează Maestrul Antichității, deși considerată de către noi perfectă, în comunitatea stupului, este doar ideea coruptă a ideii de albină. Prin analogie, și politicianul, oricare ar fi el din această lume, este paradigma coruptă a ideii de om politic. Dar fără el, fără omul politic, nu se poate!

Fraților, ca de fiecare dată, vorba lungă, sărăcia omului. În câteva fraze am făcut o scurtă sinteză a tot ce am zis sau am vrut să spunem și, pe alocuri, supuși patimilor lumești, nu am reușit. Pentru a trece dincolo de obsesii, frustrări sau alte sentimente, să considerăm că această lungă perioadă, ce a durat de prin '47-'49, când a început naționalizarea, apoi colectivizarea, și până astăzi, a fost perioada focului prin care trebuia să trecem și am trecut. Semenii noștri, din Occident, de peste Ocean, ar trebui să fie înțelegători și să creadă că experiența unei ființări nefirești, încă ne mai bântuie. Nu cerem milă și nu cerșim nimănui nimic material! Doar înțelegere și timp, pentru intrarea în firesc a ființării fiecăruia dintre noi.

Cu acestea fiind zise să ne întoarcem la oile noastre, la povestea care începe cu nașterea, cu anii copilăriei, cu Ghița, iubirea vieții mele, cu satul în care am văzut lumina zilei, cu adolescența, aventurile tinereții în care sarea și piperul a fost Elena, profa sufletului meu, cu tot ce am făcut eu și întregul popor,

de-a lungul a zeci de ani, în care, nu aveam cum să stăm pe loc. Toți, cu mic, cu mare, am ființat sub semnul constrângerii, de cele mai multe ori, ale nefirescului distrugător.

Prin urmare, anul 1989, din prima sa zi și până la începere manifestărilor ce au schimbat orânduirea socială de până atunci, în România, dincolo de bucuria pe care mi-a făcut-o fata în momentul în care a luat examenul de admitere la facultate și dincolo de cheful pe care l-am organizat pentru a mai ieși din ritmul vremurilor, a însemnat: abolirea doctrinei Brejnev, abolire ce a reamintit că viitorul fiecărei națiuni din Estul-Europei, se afla în propriile sale mâini, a însemnat câștigarea alegerilor, în Polonia de către sindicatul „[Solidaritatea](#)”, condus de [Lech Walesa](#), a însemnat demolarea Zidului Berlinului și, în fine, a însemnat căderea lui Ceaușescu. Toate, o ființare a omului, imanență pe pânza vremurilor sale! Odată cu ultima, și deschiderea granițelor României către lume, către Occident, în primul rând. Atunci primul meu gând s-a îndreptat spre Elena, spre țări și locuri, până atunci doar intuite.

-Unde ar putea fi Doamne, unde? - am început eu deja să caut un suflet rătăcit în furnicarul din carul cu fân, așezat pe cer la dunga orizonului.

.....***.....

Cu moartea la dărac

(Fragment din romanul-eseu Lacrimi și bani)

Draga mea,

Am convingerea că tu ai fost permanent lângă mine când am pus pe hârtie rândurile, un fel de confesiune, dintr-o lume doar cu lacrimi și bani. Nu trebuie să-ți mai repet. Sunt convins că și vezi, că și știi tot. La o eventuală reîntâlnire, doar re-povestim. Sper să ne dea din nou Cel de Sus, șansa. Abia atunci când voi fi în lumea ta, sper, o lume diferită decât asta, o vom lua de la început.

În altă ordine, în singurătatea mea, uneori mi-amintesc de Platon și de lumea lui, a ideilor și formelor pure, unde albina era albină, pasărea era pasăre, unde omul era om ... După el, venirea pe pământ a tuturor și a fiecăruia în parte ar fi fost, cumva, cădere prin uitare. Numai după aceea, re-învățare și înălțare prin reamintire. Cu alte cuvinte, re-construcție prin cuvânt. Chestiunea asta mă face să văd o legătură între el, geniul Antichității, și Ioan Botezătorul, unul dintre cei dintâi apostoli care mărturisește lumii despre cum Dumnezeu-Cuvântul S-a făcut trup.

Ar mai fi multe de spus, însă în fiecare seară, de când ai plecat, am sentimentul că mă culc cu moartea în pat. Într-o zi, se va trezi doar ea. Ei, și? Cel ce are de pierdut nu sunt eu, ci toanta. Problema e că mi-am propus s-o sâcâi, tot prin el, prin cuvânt, până ce o va lua dracu. Și atunci s-o văd, când o va da ăla, în dărac, la scărmanat, și o vor face, după tors, pragmaticii lumii, izmene pentru hodorogi sau,

pentru nespălați, ciorapi. Mda! Nu de alta, dar să simtă cam ce ar fi gazeificarea, iar după aceea mai vorbim.

Draga mea, fraților, deocamdată, cam asta ar fi. Dacă mai pierd vremea pe-aici, pe pământ, am să vă mai scriu. Până atunci, nu uitați că Dumnezeu ne-a făcut oameni!

Al vostru, pentru eternitate,

EU-TU

-